

TURİZMDE İNOVATİF BİR ÜRÜN OLARAK KAPSÜL OTELLERİN İNCELENMESİ (EVALUATION OF CAPSULE HOTELS AS AN INNOVATIVE TOURISM PRODUCT)

Harun ÇALHAN^{1*} (orcid.org/ 0000-0002-7256-2411)

¹Erciyes Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği Bölümü, Kayseri, Türkiye

Özet

Günümüz küresel iş hayatında işletmeler sürdürülebilir rekabet üstünlüğü elde edebilmek ve performanslarını yüksek tutabilmek için inovatif olmak zorundadır. Bununla birlikte, işletmelerin hem müşterilerin değişen taleplerine ve yaşam tarzlarına yanıt olarak hem de teknolojik gelişim ile ortaya çıkan fırsatlardan ve değişen pazar yapılarından yararlanabilmesi için inovasyon yapması gerekmektedir. Turizm sektörü, dinamik bir yapıya sahip olarak inovatif ürünler geliştirme konusunda öncü sektörlerden biridir. Turizm sektörü küresel düzeyde tüketici taleplerini iyi okuyan, hızlı yanıt verebilen, hem oldukça dinamik hem de inovasyon geliştirmede ileri bir sektördür. Turizmde özellikle 21. yüzyılda önem kazanan inovatif ürünlerden biri şüphesiz kapsül otellerdir. Hem ekonomik olmaları hem de sunulan konaklamanın tasarım olarak inovatif ve farklı olması, kapsül otelleri diğer konaklama türlerinden ayırmaktadır. Bu çalışma çerçevesinde 20.12.2022-05.01.2023 tarihlerinde Tripadvisor, Booking.com, Expedia.com, Agoda.com, Hotels.com, Trivago.com.tr internet sitelerinde “capsule” anahtar kelimesi ile arama yapılmıştır. Tarama sonucunda uluslararası tanınırlığa sahip, 200 ve üzeri yorum almış 20 kapsül otel belirlenmiştir. Belirlenen kapsül otellerin resmi internet siteleri incelenmiş ve otellerde sunulan kapsüllerin özellikleri içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışma sonunda kapsül otellerde sunulan kapsüllerin genellikle ayarlanabilir aydınlatma, okuma lambası, evrensel priz(ler) USB giriş(ler)i, şifreli kasa, kilitli dolap(lar), havalandırma sistemi, TV, panik/acil butonu, uyandırma alarmı, duman detektörü, makyaj aynası ve okuma deski/rafı ile donatılmış olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kapsül otel, İnovatif ürün, Konaklama, Turizm.

Abstract

In today's global business life, businesses have to be innovative in order to achieve sustainable competitive advantage and keep their performance high. In addition, businesses need to make innovations both to respond to the changing demands and lifestyles of customers and to take advantage of the opportunities and changing market structures that arise with technological development. Tourism sector, with its dynamic structure, is one of the leading sectors in developing innovative products. Tourism sector is both highly dynamic and leading sector in innovation development, which detects consumer demands well at the global level and responds quickly. One of the innovative products in tourism, which has gained importance in the 21st century, is undoubtedly the capsule hotels. Capsule hotels are economical and the accommodation style they offer is innovative and totally different from other accommodation businesses. Within the framework of this study, a search was made on the websites of Tripadvisor, Booking.com, Expedia.com, Agoda.com, Hotels.com, Trivago.com.tr with the keyword “capsule” between 20.12.2022 and 05.01.2023. Internationally recognized capsule hotels with 200 or more reviews were examined and 20 capsule hotels were determined. The official websites of the selected capsule hotels were examined and the equipments of the capsules offered in the hotels were evaluated by content analysis method. At the end of the study, it is revealed that the capsules offered in the capsule hotels generally have adjustable lighting, reading lamp, universal socket(s), USB port(s), encrypted safe, locker(s), ventilation system, TV, panic/emergency button, wake-up alarm, smoke detector, make-up mirror and a reading desk/shelf.

Keywords: Capsule hotel, Innovative product, Accommodation, Tourism.

Giriş

İnovatif olma ihtiyacı, yüksek düzeyde rekabet yaşanan küresel bir pazarda iş yapan modern işletmelerin sürdürülebilirliğini sağlaması ve ileriye dönük büyümesini sürekli kılabilmesi için bir zorunluluk haline gelmiştir (Divisekera ve Nguyen, 2018). Diğer sektörlerdeki işletmelere benzer şekilde turizm işletmelerinin de rekabette üstünlük elde edebilmek için maliyetleri yönetmede, müşteri talebini karşılayan yeni, farklı ve kaliteli ürünler üretmede son derece inovatif olması gerekmektedir (Alsos, Eide ve Madsen, 2014). Turizm

* Sorumlu yazar: hcalhan@erciyes.edu.tr

DOI: 10.33083/joghat.2023.252

sektöründe inovasyon başta ekonomik fayda olmak üzere, turizm işletmelerine pek çok önemli katkılar sağlamaktadır. Turizm işletmelerinin özellikle uzun vadeli istikrarlı üretim, büyüme, getiri, sürdürülebilir performans sağlayabilmesi için inovasyonlar geliştirmesi ve/veya benimsemesi gerektiği belirtilmektedir. Turizm sektöründe üretim maliyetlerini düşürmek, pazarlama faaliyetlerini geliştirmek ve yüksek ürün değeri yaratmak için ürün inovasyonu yapmak çok önemli görülmektedir (Weiermair, 2006). Turizmde inovasyon, turizm işletmelerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesine (örgütsel inovasyonlar), entelektüel ve maddi kaynakların tam kullanılmasına (teknolojik inovasyonlar), yeni ürünler geliştirmek suretiyle ticari potansiyelin değerlendirilmesine (ürün inovasyonları) katkıda bulunmaktadır. Ayrıca turizmde inovasyon, farklı özelliklerdeki turist pazarlarına uygun ürünler üretilmesine, sürdürülebilir turizmin gelişmesine, istihdamın artırılmasına önemli düzeyde katkı sağlamaktadır (Sandybayev, 2016).

Turizmde inovasyon odaklı politikaların temel amacı, yeni ürünler geliştirerek verimliliği artırmak ve büyümeyi teşvik etmektir. Bu ancak hedef pazarların özelliklerini esas alan inovasyonlar geliştirildiğinde ve geliştirilen yeni ürünlerin müşteri istek ve ihtiyaçlarını muntazam şekilde karşıladığında olabilmektedir (Tüzükan, 2017). Özellikle son 20 yılda turizmde dünyanın birçok önemli destinasyonunda inovatif bir ürün olarak ortaya çıkan kapsül oteller, misafirlerin sınırlı alana sahip kapsüller içinde konaklamasını esas alan bir hizmet anlayışıyla kurulmuşlardır. Genel olarak kapsül otellerin hedef pazarı, düşük bütçeli, kısa süreli konaklama talep eden, konaklama tesisinin sunduğu sınırlı ağırlama hizmet çeşitliliğini (tek kişi konaklama gibi) kabul eden, daha ziyade genç gezginlerden oluşan bir özellik taşımaktadır. Kapsül otellerin hitap ettiği pazar, konaklama imkanlarının kalitesi ve çeşitliliğinden daha ziyade tesislerde sosyalleşme ve eğlenme imkanlarını önemseyen gençlerden oluşmaktadır. Bu yönüyle kapsül oteller, 21. yüzyılda uluslararası turizmde inovatif bir ürün olarak ortaya çıkmaktadır (Chen ve Wei, 2022). Diğer taraftan, genel olarak literatürde kapsül oteller üzerine çalışma sayısının az olduğu, yeni çalışmalar ile literatürün desteklenmesine ihtiyaç olduğu belirtilmektedir (Amornpornwiwat ve Kapasuwat, 2018; Yu ve Akita, 2019; Chen ve Wei, 2022).

Çalışmanın temel amacı Türkçe literatürde çok az çalışılmış bir konu olan kapsül oteller üzerine kapsamlı bir literatür incelemesi yapmak, uluslararası tanınırlığa sahip marka kapsül otellerin belirlenmesi ile web sayfalarının içerik analizi yöntemiyle incelenmesi ve kapsül otellerde sunulan kapsüllerin temel özelliklerini ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda 20.12.2022-05.01.2023 tarihlerinde Tripadvisor, Booking.com, Expedia.com, Agoda.com, Hotels.com, Trivago.com.tr internet sitelerinde “capsule” anahtar kelimesi ile arama yapılmış, 200 ve üzeri yorum almış kapsül oteller belirlenmiştir. İlaveten, Forbes, CNN ve The Telegraph gibi haber sitelerinde kapsül otellere yönelik çıkan haberler ve dünyada en iyi kapsül oteller başlıklı yazılar incelenmiştir. Belirlenen kapsül otellerin resmi internet siteleri incelenmiş ve sunulan kapsüllerin özellikleri içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın özellikle Türkçe literatürde çok zayıf durumda olan “kapsül otel” konusundaki bilgi birikimine önemli katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Nitekim, 01.01.2023’de Google Akademik’de Türkçe olarak “kapsül otel” anahtar kelimesi ile yapılan taramada, başlığında bu kavramı bulunduran hiç bir makaleye rastlanılamamıştır. Bu yönüyle çalışmanın Türkçe literatürde yer alan ciddi bir boşluğa katkı sağlayabilecek olması nedeniyle önemli ve değerli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, çalışma kapsamında belirlenen ve incelenen kapsül otellere ilişkin temel bilgiler, sitelerde paylaşılan resimler ile desteklenerek sunulmuş, böylelikle çalışmanın hem okuyuculara hem de bu alanda araştırma yapacak araştırmacılara olası katkısının artırılması hedeflenmiştir.

Kavramsal Çerçeve

Turizmde İnovasyon

İnovasyon terimi Latince’ye dayanmakta olup ve yeni bir şey yapmak anlamına gelmektedir (Flynn, Dooley, O’Sullivan ve Cormican, 2003). İnovasyon, kelime olarak Türk Dil Kurumu (2022) tarafından yenilik, yenileşim olarak tanımlanmakta ve “değişen koşullara uyabilmek için toplumsal, kültürel ve yönetsel ortamlarda yeni yöntemlerin kullanılmaya başlanması” şeklinde açıklanmaktadır. Joseph Schumpeter inovasyonun önemine dikkat çeken ilk ekonomist olarak düşünülmektedir (Rogers, 1998). Avusturyalı ekonomist Schumpeter (1934) inovasyonu, girişimciliğin önemli faktörlerinden biri olarak görmüş ve hazırladığı ekonomik kalkınmayı esas alan çalışmasında inovasyon kavramına değinerek kavramı akademik dünyaya kazandırmıştır (Tohidi ve Jabbari, 2012). Rogers (1983) inovasyon kavramını bir işletme ya da birey tarafından yeni olarak algılanan fikir, uygulama veya nesne şeklinde tanımlamıştır. Abernathy ve Clark (1985) ise inovasyonu, tasarım itibarıyla geçmiş ürün ve uygulamalardan tamamıyla farklı yeni bir ürün veya sürecin pazara sunulması şeklinde açıklamışlardır. İnovasyon, yeni ürünlerin, süreçlerin veya hizmetlerin başarılı bir şekilde oluşturulması, geliştirilmesi ve tanıtılması olarak tanımlanır. Bu nedenle, inovasyonun geliştirilme süreci çeşitli işlevsel alanlarda yaratıcılık ile yakından ilişkilidir (Udwadia, 1990). İnovasyon bir mal veya

hizmet ve bir süreç olarak görülebilmektedir. İnovasyonu üreten örgüt için üretim süreci bir çıktı olarak sonuçlanırken, inovasyonun benimsenme süreci ise bu çıktıyı benimseyen bir örgütte inovasyonun nasıl özümse edildiğini tanımlamaktadır (Damanpour ve Gopalakrishnan, 1998). OECD Oslo Kılavuzu'nda (2018) bir şeyin inovasyon olarak kabul edilebilmesi için, o ürün veya iş sürecinin, işletme tarafından daha önce sunulan veya kullanılan ürün veya iş süreçlerinden önemli ölçüde farklı bir veya daha fazla özelliğe sahip olması gerektiği belirtilmektedir.

Literatürde inovasyon türleri farklı araştırmacılar tarafından farklı şekillerde sınıflandırılmakla birlikte, inovasyonlarının sınıflandırılması öncelikli olarak Schumpeter'e (1934) dayanmaktadır. Schumpeter(1934) tarafından inovasyonlar yeni ürünler üretmek veya bir ürüne yeni özellikler getirmek, yeni üretim süreçlerini kullanmak, yeni pazarları tanıtmak, yeni bir hammadde veya yarı mamul tedarik kaynaklarını kontrol etmek ve yeni örgüt yapıları uygulamak şeklinde sınıflandırılmaktadır (Ren, Xie ve Krabbendam, 2010). Schumpeter'e göre (1934) inovasyonlar, bir işletmenin teknoloji ile bir endüstriye giriş kolaylığı sağlamada ve üretim faaliyetlerinde yenilenme açısından önemli bir role sahiptir (Malerba ve Orsenigo, 1995). İnovasyon sınıflandırmalarının ana gövdesini ürün, süreç, pazar ve örgütsel/yönetimsel inovasyonlar oluşturmaktadır (Weiermair, 2006). Bu inovasyonlar, OECD 2005 Oslo Kılavuzu'nda dört kategoride (ürün, süreç, pazarlama ve örgütsel inovasyonlar) ele alınırken, 2018 Kılavuzu'nda iki tür (ürün inovasyonu ve iş süreci inovasyonu) olarak sınıflandırılmaktadır.

Ürün inovasyonu, birçok işletme için hayatta kalma ve refaha giden önemli bir yol olarak değerlendirilmektedir (Cooper ve Kleinschmidt, 1987). İşletmelerin kendi yollarını çizmeye yardımcı olacak bir ürün inovasyonu ve teknoloji stratejisine her zamankinden daha fazla ihtiyacı vardır (Cooper, 2000). Ürün inovasyonunun en kolay biçimi, yerleşik bir üründe tasarım değişikliği yapılmasıdır (Heany, 1983). Ürün inovasyonları, müşteri tarafından belirli bir işletme ya da destinasyon için tamamıyla yeni olarak kabul edilen değişiklikleri ifade eder (Hjalager, 2010). Ürün inovasyonu, bilgi ve iletişim teknolojilerinde somutlaşan veya bunlar tarafından etkinleştirilen önemli ölçüde yeni (belirli bir topluluk veya pazar açısından) ürün veya hizmetler olarak tanımlanmaktadır (Lyytinen, Yoo ve Boland Jr., 2015). Bir ürün inovasyonu, işletmenin önceki mal veya hizmetlerinden önemli ölçüde farklı olan ve piyasaya sürülen yeni veya geliştirilmiş bir mal veya hizmettir (OECD, 2018). Ürün inovasyonu, ileri teknolojiler, değişen müşteri ihtiyaçları, ürün yaşam döngülerini engelleme ve dünya çapındaki rekabeti artırma açısından zor bir süreçtir (Nandal, Kataria ve Dhingra, 2020). Ürün inovasyonu, bir örgütün pazardaki ürünlerini farklılaştırarak pazar taleplerini karşılamak ve sadakati oluşturarak gelişmeyi sağlaması için kullanılabilir (Damanpour ve Gopalakrishnan, 2001). Literatürde, ürün inovasyon geliştirme sürecinde işletme büyüklüğünün önemli role sahip olduğu da belirtilmektedir (Ettlie ve Rubenstein, 1987). Yeni ürün tekliflerini veya mevcut ürünlerdeki iyileştirmeleri içerebilecek ürün inovasyonu, en yaygın inovasyon biçimi olarak görülmektedir (Oke, Burke ve Myers, 2007). Nitekim literatürde inovasyonların diğer türlerinin de son derece önemli olduğundan bahsedilmekle birlikte, ürün inovasyonu hem akademide hem de uygulamada türler içinde en fazla araştırılan konu olmaya devam etmektedir (Brown ve Eisenhardt, 1995).

Ürün inovasyonu bir tüketici veya pazar ihtiyacını karşılamak için tanıtılan yeni ürünler veya hizmetler olarak tanımlanırken, süreç inovasyonu bir örgütün üretim veya hizmet operasyonlarına yeni bir ürün üretmek için tanıtılan yeni öğeler olarak tanımlanmaktadır (Utterback ve Abernathy, 1975; Ettlie ve Reza, 1992). Ürün inovasyonu neyin üretildiğine odaklanırken, süreç inovasyonu mevcut ürünlerin veya hizmetlerin nasıl üretildiğiyle ilgilenmektedir (Edquist, Hommen ve McKelvey, 2001). Utterback ve Abernathy (1975) süreç inovasyonunu, daha düşük maliyetler veya daha yüksek ürün kalitesi elde etmek amacıyla bir örgütün üretim operasyonlarına dahil edilen yeni unsurlar, materyaller ve ürün sunmak için gerekli tüm ekipman olarak tanımlamaktadırlar. Süreç inovasyonları, genel anlamda verimliliği, üretkenliği ve işlerin yapılması kolaylığını artırmayı amaçlayan, daha ziyade sahne arkasında gerçekleşen inovasyonları ifade etmektedir (Hjalager, 2010). Jo ve Jang (2021) yaptıkları çalışmalarında, süreç inovasyonunun, yüksek büyüme gösteren girişimlerin önemli bir inovasyon özelliği olduğunu vurgulamışlardır. Süreç inovasyonu teknolojik gelişmeler kavramıyla yakından ilişkili olduğu için literatürde genellikle teknolojik inovasyonlar olarak da adlandırılmaktadır (Nandal, Kataria ve Dhingra, 2020). Bununla birlikte süreç inovasyonu, temel inovasyon ve ekonomik teorilerde önemli bir araştırma konusu olmaya devam etmektedir (Reichstein ve Salter, 2006).

Pazarlama inovasyonunun temeli, tüketiciye daha iyi değer sağlanması yoluyla tüketici talebini esnek olmayan pazar bölümlerine kaydırarak satış büyümesini sağlamaktır (Hurley ve Hult,1998). Weerawardena (2003) pazarlama inovasyonunu, yeni fiyatlandırma yöntemleri, yeni dağıtım yöntemleri, yeni satış yaklaşımları, kiralama düzenlemeleri ve yeni bir pazara girmek olarak tanımlarken, O'Dwyer, Gilmore ve Carson (2009) bir işletmenin müşterilerinin mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlarını karşılamak için yeni çözümler geliştirme

yeteneği olarak tanımlamışlardır. Pazarlama inovasyonları, pazarlamada yeni yöntemlerin uygulanmasını içermektedir (Junge, Severgnini ve Sorensen, 2016). Cruz-Ros, Garzón ve Mas-Tur (2017) pazarlama inovasyonunu, ürün tasarımında veya ambalajında, ürün yerleştirmede, ürün tanıtımında veya fiyatlandırmada önemli değişiklikleri içeren yeni bir pazarlama yönteminin uygulanması şeklinde ifade etmişlerdir. Pazarlama inovasyonları, rekabetçi bir ortamda faaliyet gösteren işletmelerin yeni teknikler ve yeni pazar araştırması yöntemleri dâhil olmak üzere yeni tutundurma ve pazarlama prosedürleri geliştirmesini ve kullanmasını içermektedir (Ramirez, Parra-Requena, Ruiz-Ortega ve Garcia-Villaverde, 2018).

Daft (1978) örgütsel inovasyonu, bir örgüt tarafından benimsenen yeni bir fikir ya da davranış olarak tanımlamaktadır. Örgütsel düzeydeki inovasyonlar, yeni bir teknik fikrin veya yeni bir idari fikrin uygulanmasını içermektedir (Damanpour ve Evan, 1984). OECD (2005) örgütsel inovasyonu, bir örgütte iç ve dış iş uygulamalarında veya ilişkilerde yeni bir yöntemin uygulanması olarak ele almıştır. Battisti ve Stoneman'a (2010) göre ise, örgütlerin yeni stratejiler, uygulamalar ve pazarlama faaliyetlerinde yenilenmeyi içermektedir. Örgütsel inovasyonlar, bir işletmenin iş uygulamalarında, işyeri örgütsel yapısında veya dış ilişkilerinde yeni bir yaklaşımı benimsemesi, uygulaması veya buna yönelik bir sistemi yürütmesi olarak tanımlanmaktadır (Nandal, Kataria ve Dhingra, 2020). Örgütsel inovasyon, turizmin belirli alanlarındaki işi verimli bir şekilde yönlendiren veya geliştiren, işbirliğine dayalı, örgütsel yapıyı veya yasal çerçeveyi benimseyen yeni bir inovasyon olarak görülmektedir (Hjalager, 2010).

İnovasyonlar etki düzeyleri bakımından radikal ve artımsal inovasyon şeklinde iki tür olarak incelenebilmektedir. Radikal ve artımsal inovasyon arasındaki ayrım Schumpeter'in (1934) çalışmalarına kadar uzanmakta olup, daha sonra Abernathy ve Clark (1985) tarafından detaylandırılmıştır. Schumpeter (1934) radikal inovasyonları, yaratıcı bir yıkım süreci olarak değerlendirmekte, devrimsel bir değişim yaşatan inovasyonlar olarak tanımlamakta ve ekonomik kalkınmanın anahtarı olarak görmektedir. Damanpour (1996) radikal inovasyonu, örgütün yapısında, prosedürlerinde ve faaliyetlerinde temel değişikliklere neden olan ve mevcut uygulamalardan büyük ve net bir kopuşu temsil eden inovasyonlar olarak tanımlamaktadır. Radikal inovasyon, yeni müşteriler veya gelişmekte olan pazarlar için tamamen yeni ürün veya hizmetler geliştirmek için yeni bilgilerin edinilmesi ve uygulanması anlamına gelir (Sheng ve Chien, 2016). Diğer taraftan, artımsal inovasyonlar ise mevcut üretim süreçlerinde ekleme, değiştirme ve oluşturma faaliyetlerinin sonuçları olarak ifade edilmektedir. Artımsal inovasyonlar, radikal inovasyon kadar pahalı ve riskli olmayan kademeli değişimler olarak açıklanmaktadır (Le, 2020).

İnovatif Bir Ürün Olarak Kapsül Oteller

Turizm sektörü, farklı hedef kitleler için geniş mal ve hizmet üretme ve sunma kabiliyeti yüksek bir sektördür. Turizm sektörünün inovasyon yönlü olarak gelişmesi, konaklama sektörünün de dinamik bir yapıda sürekli kendini yenilemesini ve gelişimini teşvik etmektedir. Bu durum, mevcut ve potansiyel turistlerin ilgisini çekmek için otellerin hizmetlerinde, mimarisinde ve marka imajını güçlendirmesinde inovatif olmasına katkı sağlamaktadır (Meiriana, 2020). Kapsül oteller Japonca'da "kapuseru hoteru" olarak bilinmektedir (Chen, Wong, Bilgihan ve Okumuş, 2020). Kapsül otellerin kendine has bir özelliği vardır. Kapsül kelimesinin teknolojik gelişmelere eşdeğer bir kelime olmasının yanı sıra kapsüllerin minimalist ve fütüristik bir tasarımı vardır (Subakti, Anita ve Triana, 2020). Kapsül oteller, işçilerin yeni iş günlerine başlamadan önce kalacak bir yere ihtiyaç duymalarına yönelik bir çözüm yaklaşımı olarak ortaya çıkmıştır (Drescher, 2016). Kapsül otel, bir konunun uyuması veya dinlenmesi için en az bir yatak sunan küçük boyutlu konaklama birimleridir. Kapsül oteller, Japon kentleşmesinin özelliklerine göre geliştirildi ve son treni kaçırın iş adamlarının ihtiyaçlarını karşılamak için genellikle bir tren istasyonuna yakın bir şehir merkezinde kuruldu. 1979'da New Japan Tourism, Japonya'nın Osaka kentindeki Umeda'da dünyanın ilk kapsül oteli olan Capsule Inn Osaka'yı açtı (Yu ve Akita, 2019). Kapsül oteller, yerden tasarruf etmenin ve kaynakları paylaşmanın avantajlarını sunan yeni bir Japon konaklama yaklaşımıdır. Ekonomik seyahat ve tatil eğilimi, kapsül otellerin gelişimi için ivme yaratmış, uzay kapsülü benzeri uyku kapsülleri ilgi gruplarına sunulmuş, böylece bir kapsül otel oluşturmak fikri ortaya çıkmıştır (Chen vd., 2020).

Günümüzde konaklama alanındaki önemli inovasyonlardan biri olan kapsül otel konaklaması, tüm dünyaya yayılmış bir uygulamadır. Makul fiyatlı konaklama türlerinden biri olarak kabul edilen kapsül otellerde misafirler sadece uzanıp uyuyabilecekleri kutu gibi bölmelerde konaklamaktadır (Tüzünkan, 2017). Geleneksel otellere kıyasla uygun fiyatlı ve minimum gecelik konaklama imkânı sunan kapsüller olarak bilinen bir dizi küçük yatak odalı odalara sahiptirler (Chen vd., 2020). Her kapsül tek kişilik bir yatak kadar geniş ve uzundur, ancak, bireyin kapalı alan korkusu varsa bu kapsüllerden zevk alması oldukça zor olabilmektedir (Yu ve Akita, 2019). Lemy ve Heidi (2019) kapsül otellerin, işçilerin eve dönmesi için çok pahalı olan taksi

ücretlerinin artması nedeniyle açıldığını belirtmekte, ilk kapsül otellerin açıldığı dönemlerde kapsül otel fiyatlarının hem taksi ulaşım ücretinden hem de şehir otellerinde istenen konaklama ücretinden çok daha ucuz olduğunu belirtmektedir.

Kapsül oteller küçük, basit ve uygun maliyetli alanlara sahiptir ve pragmatizm, çevrecilik, gönüllü sadelik ve minimalizm gibi bir dizi yaşam tarzı hareketi tarafından teşvik edilen "küçük yaşama" fikrini büyük ölçüde benimsemiş bir konaklama yaklaşımıdır. 2017 yılında 167,07 milyon ABD Doları piyasa değerine ulaşan kapsül otel küresel pazarının, 2025 yılı sonunda 272 milyon ABD Dolarına ulaşması beklenmektedir. Şaşırtıcı bir şekilde, kapsül otellerin küresel pazardaki önemli rolüne rağmen, kapsül otellerin tanıtımına yönelik potansiyel pazarlama çabaları hakkında çok az şey bilinmektedir. Kapsül otellerin dünyadaki ivmesi ışığında, turizm endüstrisinde otel girişimcilerinin bu tür inovatif modelleri destinasyonlara kazandırması ve kapsül modellerini bölgesel tasarımlarla geliştirmeye yönelik adımlar atması kapsül otellerin gelişimi ve yayılması açısından büyük önem arz etmektedir (Chen ve Wei, 2022). Kapsül oteller, turizm endüstrisinde İngiltere, Rusya, Çin ve Hong Kong gibi birçok ülkede girişimciler tarafından geniş çapta benimsenmiştir. Ancak, bu konaklama türüyle ilgili akademik çevrelerdeki araştırmalar oldukça azdır. Turistlerin kapsül otellerde kalma kararlarında oda büyüklüğü, oda içi televizyon ve kapsül içi kontrol sistemlerine yönelik algıları önemli olmaktadır. Girişimciler, farklı müşterilerin tercihlerine cevap veren daha fazla seçeneğe sahip olabilmesi için çeşitli oda boyutları sağlamalıdır. Ayrıca, kapsül oteller destinasyon içinde iyi bir yerde bulunmalıdır. Özellikle kadın turistler kalacak bir ekonomi oteli seçerken güvenliğe daha fazla dikkat etmektedirler (Amornpornwiwat ve Kapasuwana, 2018).

Kapsül otel konsepti, plastik, ahşap, metal veya herhangi bir sert malzemeden yapılmış tek kişilik yatak büyüklüğünde küçük boyutlu bir oda bölümü olarak tanımlanabilir (Meiriana, 2020). Ekstra olanaklar olmadan uygun fiyatlı bir oda arayan bir misafir için kapsül otel uygun olarak değerlendirilmektedir (Morrison, 2016). Kapsüllerde genellikle elektronik cihazlar/aletler için raflar ve prizler bulunmakta, içinde küçük dolaplar ve bazen radyo veya TV de bulunabilmektedir (Morrison, 2016). Genel olarak bir kapsül otel, yalnızca bir misafirin uyuyabileceği minimum kapsül şeklindeki odalardır ve radyo, televizyon gibi minimum konfor olanakları sağlar (Lee, Lee ve Moon, 2018). Genellikle kapsül oteller üst düzey olanaklara sahip değildir, hatta pek çoğunun bir ve iki yıldızlı otel kategorisinde olduğu söylenebilir. Ancak, kapsül otelleri sadece uyku kabinlerinden ibaret düşünmek bir hata olacaktır. Çünkü özellikle gelişen teknoloji ile birlikte yeni kurulan kapsül otellerde sunulan kapsüller, bir uzay kapsülünü andıran tasarımlara sahiptir ve içinde pek çok teknolojiyi sunabilmektedir (Tokto Cheapo, 2022). Kapsül otellerin tuvalet, banyo ve duş gibi hizmet ve olanakları misafirlere paylaşımlı, ortak şekilde sunulmaktadır. Kapsül oteller, özellikle uzak doğu ülkelerinde çoğunlukla erkek iş insanlarının/misafirlerin gününbirlik konaklamalarına hitap ederken, artık günümüzde birçoğu kadın misafirleri de kabul etmekte ve cinsiyete göre ayrılmış uyku kapsülü katları veya erkekler ve kadınlar için ayrı kapsül oteller sunmaktadırlar. Uzak doğuda yer alan kapsül oteller, yabancı turistler arasında oldukça popüler hale gelmiştir. Bunun bir sonucu olarak pek çok kapsül otel İngilizce web sitesi hazırlamakta ve İngilizce çevrimiçi rezervasyon imkânı sunmaktadır (Japan Guide, 2022).

Kapsül otellerde genellikle masa, sandalye, televizyon, banyo ve tuvalet gibi ihtiyaçlar ortak kullanım alanlarına yerleştirilmiştir. Hedef tüketiciler genellikle düşük maliyetli konaklama arayan ancak yine de konfor arayan yerli ve yabancı gezginler ile sırt çantalı gezginlerdir (Subakti, Anita ve Triana, 2020). Tipik olarak pencereleri olmayan çok küçük boyutlu kapsül otel odalarında, bireylerin algılanan baskıyı yaşama ve gün ışığı eksikliğinden etkilenme olasılığı olmaktadır. Bu nedenle, bu kadar dar bir mekânda yaşarken kullanıcıların konforunu artıracak aydınlatmalar kullanarak mekân algısının oluşturulması hayati önem taşımaktadır. Ayrıca, kapsüllerde bireylerin dinlenmek, okumak ve çalışmak için mekânsal olarak az alanı vardır. Bir kapsül otelin temel işlevi uyku ihtiyacını karşılamaktır. Bununla birlikte, ayağa kalkmak ve etrafta dolaşmak da dâhil olmak üzere, girişten uykuya kadar çevresel gereklilikleri karşılamak da önemlidir. Kapsüllerde ayarlanabilir aydınlatma sisteminin olması misafirlerin dilediklerinde uyku, dilediklerinde bir şeyler okuyabilmesi açısından önemlidir. Kapsüllerde misafire ayarlanabilir aydınlatma sistemi sunulması kullanıcıların memnuniyetini de artırmaktadır (Yu ve Akita, 2019).

Kapsül otellerin özellikle ekonomik oluşu, Çin'deki kapsül otellerin ortaya çıkmasını kolaylaştırmış ve ardından kapsül oteller Güneydoğu Asya'ya yayılmıştır (Chen vd., 2020). Drescher (2016) ile Lemy ve Hiedi'ye (2019) göre kapsül oteller, konumları, uygun fiyatları ve tarzları itibarıyla konaklama sektöründe var olan önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Kapsül oteller başlangıcından bu yana uzun bir yol kat etmiş ve sadece Japonya ve diğer Asya Pasifik ülkelerinde değil, tüm dünyada tanınır hale gelmiştir (Meiriana, 2020). Kapsül oteller sınırlı alan sunmalarına rağmen, birçok misafir ihtiyaç duyduğu temel konaklama ihtiyacını karşılayabilmektedir. Pansiyonlara göre daha düşük fiyatları nedeniyle kapsül otellerin sayısı giderek

artmaktadır. Kapsül oteller, sadece iş adamları tarafından değil, aynı zamanda genç sırt çantalı gezginler ve kadınlar tarafından da giderek daha fazla tercih edilmektedir. Bu nedenle, son zamanlarda dünyanın birçok ülkesinde kapsül oteller açılmıştır. Japonya'da Narita ve Haneda Uluslararası Havalimanları, Güney Kore'de Incheon Uluslararası Havalimanı, Birleşik Krallık'ta Heathrow Havalimanı, Hollanda'da Amsterdam Schiphol Havalimanı, Ninoy Aquino International, Filipinler'deki Havaalanı ve Malezya'daki Kuala Lumpur Uluslararası Havaalanı dâhil olmak üzere birçok uluslararası havalimanında kapsül otel konsepti uygulanmaya başlanmıştır (Yu ve Akita, 2019).

Y kuşağının ve iş hayatı içinde yeni yeni yer almaya başlamış olan Z kuşağının eğilimleri ve teknolojik ihtiyaçları nedeniyle Endonezya'da büyük şehirlerde yer alan ve oldukça bilinen en az 10 marka kapsül otel bulunduğu belirtilmektedir (Subakti, Anita ve Triana, 2020). Kapsül otel uygulaması Avrupa'da ise ilk kez 2014'te Belçika'da uygulandı. Ardından iki yeni modern modelin geliştirilmesi ile Ocak 2017'de İtalya'da kapsül oteller faaliyete geçti. Kapsül otelin minimal modelinin Asya kökenli olması ile Batı gerçekliğinde yeniden uygulanması arasında bariz bir fark vardır. Japonya'da kapsül oteller, büyük metropol şehirlerde düşük maliyetli konaklama sunmak için oluşturulmuştur. Japonya'nın aksine, Avrupa pazarında kendini göstermeye başlayan kapsül otel uygulamasının çıkış nedeni, insanlara günlük ucuz konaklama ve geceleme imkânı sunulmasından ziyade, ulaşım nedeni olarak yolcuların birkaç saatliğine verilen molaları değerlendirmesi esasına dayanmaktadır. Yapısal ve boyutsal düzeyde Asya ve Avrupa uygulamaları, teknik terimler ve ilgili işlevsel kapsül modellerinin uygulanması bakımından tamamen benzerdir. Bu nedenle, yapısal modül, büyük ölçüde Japonya'da yapılan ilk orijinal kopyaların basit ve minimal olanı olmaya devam ederken, Avrupa'da kapsül otel olarak sunulan hizmet daha ziyade hava alanı girişimciliği şeklinde gerçekleşerek farklılaşmaktadır (D'Aponte, 2018).

Yöntem

Çalışmanın temel amacı Türkçe literatürde neredeyse hiç çalışılmamış bir konu olan kapsül oteller üzerine bir literatür incelemesi yapmak ve uluslararası tanınırlığa sahip kapsül otellerin web sayfalarının incelenmesi ile kapsül otellerde sunulan kapsüllerin temel özelliklerini ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda 01.01.2023-10.01.2023 tarihlerinde öncelikle Tripadvisor'da “capsule” anahtar kelimesi ile arama yapılmış, 200 ve üzerinde yorum almış kapsül oteller belirlenmiştir. Ardından, Booking.com, Expedia.com, Agoda.com, Hotels.com, Trivago.com.tr otel arama sitelerinde aynı anahtar kelime ile arama yapılmış ve yorum sayıları dikkate alınarak kapsül oteller incelenmiştir. Bunun yanında, Forbes, CNN ve The Telegraph gibi haber sitelerinde kapsül otellere yönelik çıkan haberler ve dünyadaki en iyi kapsül otellere ilişkin yazılar incelenmiştir. Özellikle bu yazı incelemelerinde, kapsül oteller olarak sunulmasına rağmen isminde “capsule” kelimesi geçmeyen, ancak sundukları hizmetler açısından kapsül otel statüsünde olan, isminde “cabin”, “hostel”, “pod”, “hub” ve “ke” kelimeleri yer alan işletmeler olduğu anlaşılmış ve bu işletmeler de çalışma kapsamına dahil edilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda uluslararası düzeyde rağbet gören, hakkında bolca olumlu yorum yapılan ve markalaşmış kapsül otellere ilişkin liste hazırlanmış (Tablo 1), ardından her bir kapsül otelin resmi web sitesinin olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Tripadvisor, Booking, Expedia ve Trivago'dan herhangi birinde yer almasına rağmen kendi adına resmi internet sitesi olmayan, varsa da erişilemeyen, sitesinde kapsül konaklama hizmetine yönelik İngilizce bilgi olmayan (Japonca, Çince, Tayvanca, Malayca, Filipince, Vietnamca vb.) veya İngilizce sunulan bilgiler yeterli olmayan kapsül oteller incelemeye alınamamıştır. Bu kapsamda, belirlenen 20 kapsül otelden sekizi inceleme dışı bırakılmıştır.

Yeterli bilgi sunduğu düşünülen ve incelenmeye değer görülen kapsül otellerin resmi internet siteleri Tablo 2'de verilen kıstaslar çerçevesinde subjektif bir değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Çalışma sonunda ilgili kıstaslar çerçevesinde otellerin sundukları kapsül konaklama hizmetine ve kapsüllerin teknik özelliklerine dayalı olarak bir çapraz tablo hazırlanmıştır. Bu çapraz tablo ile otellerde sunulan kapsüllerin ortak teknik özelliklerinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

Tablo 1. Belirlenen ve Web Sayfaları İncelenen Kapsül Oteller

Kapsül Oteller	Ülke	İncelenme Durumu
Capsule Inn Osaka	Japonya	Evet
First Cabin Hotels Tokyo	Japonya	Evet
Riccarton Capsule Hotel	Malezya	Evet
The Pod Boutique Capsule Hotel	Singapur	Evet
Cube Boutique Capsule Hotel	Singapur	Evet
Taiwan Youth Hostel & Capsule Hotel	Tayvan	Evet
Bouti City Capsule Inn	Tayvan	Evet

The Capsule Hotel Sydney	Avustralya	Evet
St. Christopher's Inn London Bridge	İngiltere	Evet
Galaxy Pod Hostel	İzlanda	Evet
CityHub Hotel	Hollanda	Evet
Kepler Club-Sabiha Gökçen Havalimanı	Türkiye	Evet
Capsule Hotel Asahi Plaza Shinsaibashi	Japonya	Hayır
Shinjuku Kuyakushomae Capsule Hotel	Japonya	Hayır
Capsule Ryokan Kyoto	Japonya	Hayır
Capsule Transit	Malezya	Hayır
My Capsule Bali	Endonezya	Hayır
Sapa Capsule Hotel	Vietnam	Hayır
Chic Capsule Otel	Singapur	Hayır
Tambayan Capsule Hostel	Filipinler	Hayır

Çalışma çerçevesinde raporlaştırılan ve sıralanan kapsül oteller, herhangi bir önem, puan veya kaliteye göre sıralanmamış olup, daha ziyade dünyanın farklı ülke ve bölgelerinde yer alması ve çokça rağbet gören kapsül otel örnekleri olmaları dikkate alınarak sıralanmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında, Türkiye özelinde henüz tek kapsül otel işletmesi olduğu ifade edilen “Kepler Club”, diğer eleme kriterleri dikkate alınmadan çalışmaya dahil edilmiştir. Bu çalışmada toplanan veri herkese açık olan kapsül otellerin web sayfaları üzerinden paylaşılan bilgileri kapsadığı ve yararlanılmasında herhangi bir etik ihlal durumu oluşmadığı için etik kurul izni alınması gerekmemektedir.

Tablo 2. Otellerde Sunulan Kapsülleri Değerlendirme Kriterleri

• Kapsül ölçüleri	• Panik, acil çağrı düğmesi
• Ayarlanabilir ışık, okuma ışığı	• Uyandırma sistemi/alarmı
• Priz(ler)	• Duman detektörü
• USB girişler	• Makyaj Aynası
• Akıllı/LCD TV	• Okuma deski/rafi
• Şifreli kasa	• Perde/ kapı
• Kilitli dolap(lar)	• Ortak/özel tuvalet/ banyo
• Havalandırma sistemi/klima	

Bulgular

İncelenen Kapsül Otellere İlişkin Temel Bilgiler

Çalışma çerçevesinde incelenmiş olan, farklı kıta ve ülkelerde faaliyet gösteren, farklı kapsül ve kabin tasarımlarına sahip, uluslararası düzeyde tanınan ve inovatif bir hizmet sunan kapsül otellere ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

Capsule Inn Osaka (New Japan Umeda), Japonya

Kapsül otel ilk kez Japonya'da 1979 yılında mimar Kisho Kurokawa tarafından tasarlanan uyku kapsüllerinin Capsule Inn Osaka otelde hizmete sunulması ile ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle kapsül otellerin gelişmesinde ve evrimleşmesinde bu otelin etkisi oldukça büyüktür (Taş Taghinezhad Nourian ve Göker Paktaş, 2022). 40 yılı aşkın süredir Japonya'da hizmet vermekte olan otel, “New Japan Umeda” çatısı altında hizmet vermeye devam etmektedir. Capsule Inn Osaka, 2014 yılında “Osaka Şehrinin Yaşayan Mimari Müzesi” olarak sertifikalandırılmıştır. Otelde standart, superior ve delux olmak üzere üç farklı kategoride kapsül sunulmakta olup, delux kapsüller 207.5x105x104.2cm ölçüsünde ve içinde TV, alarm zamanlayıcı, özel ışık ve aydınlatma, elektrik prizi, USB girişi bulunmaktadır. Superior kapsüller 200x100x75cm ölçüsünde, standart kapsüller ise 190x90x75cm ölçüsünde ve her iki kapsül türünde TV, alarm zamanlayıcı, özel ışıklandırma ve elektrik prizinin yer aldığı belirtilmektedir. Capsule Inn Osaka'nın, Japonya'nın en büyük kapsül oteli olduğu, 195 standart kapsül, 90 superior kapsül ve 90 delux kapsül olmak üzere toplam 375 kapsül odaya sahip büyük bir kapsül otel olduğu belirtilmektedir (New Japan Umeda, 2023).

Resim 1. Capsule Inn Osaka

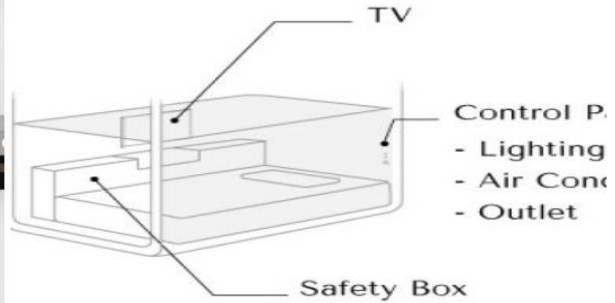

Kaynak: New Japan Umeda, 2023.

First Cabin Hotels Tokyo, Japonya

Japonya’da faaliyet gösteren ve bünyesinde altı otel bulunan *First Cabin Hotels*, kapsül otel olarak farklı kategorilerde konaklama sunan bir tesis özelliğine sahiptir. *First class* kabinler (210x210x210cm), *business class* kabinler (120x210x210cm), *premium economy class* kapsüller (120x210x100cm) ve *premium class* kabinler olmak üzere dört farklı kabin ve kapsül türü sunulmaktadır. Hiçbir kapsülde özel lavabo, tuvalet ve banyo bulunmamakta olup, ortak lavabo, tuvalet ve banyoların kullanılması gerekmektedir. Kabin ve kapsüllerde kapı bulunmamakta, girişler perde ile kapatılmaktadır. Her kapsülde kilitli dolap ve şifreli kasa sunulmakta, kabin içi aydınlatma, USB girişleri, priz ve 24” TV yer almaktadır. TVler, diğer konukların rahatsız olmaması için kapsüllerde verilen kulaklıklar ile izlenebilmektedir. Premium kabinlerde birden fazla kişi kalabilirken diğer kabin türlerinde ise tek kişinin kalabileceği belirtilmektedir (First Cabin Hotels, 2023).

Resim 2. First Cabin Hotels

Kaynak: First-Cabin, 2023.

The Capsule Hotel Sydney, Avustralya

Avustralya'daki ilk kapsül otel olan *The Capsule Hotel*, 2 Mayıs 2017 tarihinde hizmet vermeye başladığı ve inovatif butik tarzı konaklama imkanı sunduğu belirtilmektedir. Tekli kapsüllerin, yapboz parçaları şeklinde birleştirilerek kurulduğu ifade edilmekte ve önden veya yandan girişe sahip her kapsülde, dijital kasa, USB girişleri, ayna ve ayarlanabilir ışıklar olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, otelin tüm kapsüllerin havalandırma sistemli olduğu ve otelde konaklayan misafirlere çamaşır yıkama hizmeti sunulduğu ifade edilmektedir. Otelin üç farklı kategori ve büyüklükte kapsüller sunduğu belirtilmekte ve önden girişli iki tür olarak erkek ve kadın kapsüllerinin 100x200cm ölçülerinde olduğu, delüks kategoride sundukları kapsülün ise 160x200cm ölçülerinde olduğu belirtilmektedir. Tüm kapsüllerin bir kişilik olduğu ve çiftlere yönelik tek kapsül hizmeti sunulmadığı açıklanmaktadır (The Capsule Hotel, 2023).

Resim 3. The Capsule Hotel Sydney

Kaynak: The Capsule Hotel, 2023.

Riccarton Capsule Hotel, Malezya

Riccarton Capsule Hotel'in, bünyesinde iki tesis bulunduğu, Malezya'nın ilk kapsül oteli olduğu, uzay çağı konseptinde ekonomik konaklama amacıyla Japonya'da geliştirilen kapsül otel türünden esinlenilerek inşa edildiği belirtilmektedir. Riccarton Capsule Hotel'in kuruluş ve konsept fikrinin oluşmasında, tesisin büyük hastanelerin olduğu bir bölgede yer almasının ve hastanelerde yatan yakınlarını ziyaret eden kişi sayısının çok olmasının etkili olduğu belirtilmektedir. Bu durumun göz önünde bulundurularak, kısa süreli konaklama için uygun fiyatlı ve güvenilir bir yer inşa edilmesi fikrinin doğduğu ifade edilen otelde konaklayan misafirler için hastaneye gidiş-dönüş servis hizmeti sunulduğu açıklanmaktadır. Riccarton Capsule Hotel'in 108 kapsül odası olduğu, resepsiyon hizmeti, Wi-Fi bağlantılı geniş ortak çalışma alanı, kilitli bagaj dolapları, ortak duş odaları ve tuvaletler sunulduğu belirtilmektedir. Her bir kapsülün 4 fit (122cm) genişliğinde ve 8 fit (244cm) uzunluğunda olduğu, pürüzsüz kaplamaya sahip olduğu ve uzay tasarımı ile yüksek kaliteli yanmaz malzemeden yapıldığı belirtilmektedir. Kapsüllerde bir yatak, yastık ve battaniye takımı ile havalandırma sistemi, akıllı TV, WiFi, makyaj aynası, panik butonu, kilitli kasa, duman detektörü gibi elektronik olanaklar olduğu belirtilmektedir. Otelde ek güvenlik için kapsül alanları ile ortak alanların kapalı devre kamera sistemi ile izlendiği ifade edilmektedir (Riccarton Capsule Hotel, 2023).

Resim 4. Riccarton Capsule Hotel

Kaynak: Riccarton Capsule Hotel, 2023.

St. Christopher's Inn London Bridge, İngiltere

İngilterenin ilk kapsül hosteli olduğunu ifade eden *St. Christopher's Inn London Bridge*, 21. yüzyıla uygun yeni oda tarzları sunduğunu ifade etmekte, USB bağlantı noktaları, ortam aydınlatması olan Japon esintili tek kişilik kapsüller sunduğunu belirtmektedir (St-Christophers, 2023). Sırt çantalı gezginler ile gençler için hizmet sunan bir hostel olduğu ifade edilen tesis, müzik, spor, rock yıldızlarının ve sporcuların resimlerini gösteren grafiti tarzı duvarlarla dekore edilmiştir. Kapsüllerin, yeterli alana sahip büyük dikdörtgen bölmeler şeklinde tasarlanmış olduğu ve hepsinde prizler, USB bağlantı noktaları ve aydınlatma olduğu ifade edilmektedir. Kapısı bulunmayan, sadece perde kullanılan kapsüllerde kilitli dolapların ve yatak altı kilitli dolapların olduğu belirtilmektedir (TheTelegraph, 2023).

Resim 5. St. Christopher's Inn London Bridge

Kaynak: St.Christopher's Inn, 2023.

Galaxy Pod Hostel, İzlanda

Bünyesinde dört farklı tesis bulunan Galaxy Pod Hostel, İzlanda'da gençlere yönelik uygun fiyatlı konaklama imkanı sunan bir kapsül oteldir. Tesislerden biri olan “8 Mixed Pod Dorm”da, sekiz bölmeye sahip dağ manzaralı tek kişilik kapsüller bulunduğu belirtilmekte olup, her bölümde kasa, küçük bir dolap, hava sirkülasyonu için bir fan, çeşitli ışık ayarları olan aydınlatma bulunduğu ifade edilmektedir. Yayı ve hafızalı köpük yatağa sahip bulunduğu belirtilen kapsüllerin bazılarının perdeli bazılarının ise kapılı olduğu belirtilmektedir. Tesislerden bir diğeri olan “Small Double-Pod Dorm” aileler ve çiftlere uygun şekilde çift bölmeli olarak tasarlanmış, her yatakta kilitli dolap ve şifreli kasa, ayna, duman detektörü, prizler, USB girişleri olduğu açıklanmaktadır. Kapsüllerin güvenlik ve sağlık nedenleriyle kilitlenmediği belirtilen tesiste, kapsüllerin bazılarının kapılı, bazılarının perdeli olduğu, kapsüllerin ses geçirmez olmadığı belirtilmektedir. Ayrıca, kapsüllerin içinde havalandırma sistemi olduğu, birden fazla büyük bavulla seyahat eden konuklar için bu konaklama türünün pek de uygun olmadığı ifade edilmektedir. Bir diğeri ve önemli bir tesis olan “6 Female Pod Dorm” sadece kadın misafirleri ağırlamak ve bayanlara özel hizmetler sunduğu belirtilmektedir (Galaxy Pod Hostel, 2023).

Resim 6. Galaxy Pod Hostel

Kaynak: Galaxy Pod Hostel, 2023.

CityHub Hotel, Hollanda

2015 yılında açılan Amsterdam otelinde 50 kapsül oda ve 2018 yılında açılmış olan Rotterdam otelinde 126 kapsül odası bulunmaktadır. Tüm otellerin, akıllı otel konseptinde dizayn edilmiş olduğu ifade edilmektedir. Kapsüllerin alan açısından verimli tasarımı sayesinde, başka bir işlevi olmayan boş binaların yeniden değerlendirmeye alındığı belirtilmekte ve şehirdeki sınırlı boş alanlardan maksimum düzeyde fayda sağlandığı ifade edilmektedir. Ayrıca, enerji verimliliği açısından en güncel teknolojilerin kullanıldığı, ihtiyaç halinde kapsüllerin demonte edilerek farklı bir yerde tekrar monte edilebildiği ve tamamen geri dönüştürülebilir malzemelerden üretildiği belirtilmektedir. Tüm otellerde enerji tasarrufu yönetimi uygulandığı, ısı ve ses yalıtımının yanı sıra çift cam ile yalıtım yapıldığı, havalandırma sisteminin sıcaklık ve doluluk temelinde hava akışını düzenleyen sensörler ve kontrol valfleri ile donatıldığı, kabinlerde priz, USB girişi, havalandırma sistemi, dolap, askı, duman detektörü olduğu ifade edilmektedir. Bunların yanında, CityHub otellere hiçbir

evcil hayvan kabul edilmediği ve dört yaşından küçük çocukların tesislerde konaklamasının uygun görülmediği, bu nedenle tesislere dört yaş ve altı çocukların kabul edilmediği belirtilmektedir (CityHub, 2023).

Resim 7. CityHub Hotel

Kaynak: CityHub, 2023.

The Pod Boutique Capsule Hotel, Singapur

POD Boutique Capsule Hotel, Singapur Merkez İş Bölgesi'nin yanı başında kurulmuş, finansın merkezinde yer alan bir işletme olarak tanıtılmaktadır. Otelin, modern ve minimalist yaşam alanı olarak gezgin turistler için tasarlanmış olduğu, 100 kapsül ile hizmet sunduğu, kiosklar sayesinde self servis check-in ve check-out hizmeti sağlandığı belirtilmektedir. Otelde misafirlere üç kategoride kapsül; önden girişli, yandan girişli ve *queen* kapsüller sunulduğu belirtilmektedir. Önden girişli ve yandan girişli kapsüller, tek kişilik, sadece erkeklere özel katta veya kadınlara özel katta yer alan kapsüller şeklinde sunulmakta, misafirler ortak lavabo, tuvalet ve banyo kullanmaktadır. Queen kapsüller, karma ortak oda veya bayanlara özel katta sadece kadınlara özel, çiftlere uygun oda olarak sunulmakla birlikte, ortak banyo kullanılması gerektiği ifade edilmektedir. Kategori fark etmeksizin, her kapsülün altında anahtar kartlı kişisel kilitli dolap olduğu, bölmelerde tek veya çift kişilik yatak, iki yastıklı yorgan, elbise askısı, elektrik prizi, kişisel okuma lambası, duman detektörü, temiz hava sirkülasyonu sağlamak için negatif iyonlu havalandırma ve özel stor perdeler olduğu belirtilmektedir. Otelde konaklayan gezgin turistlere gün boyu ücretsiz WiFi, çay ve kahve sunulduğu ifade edilmektedir (The Pod Capsule Hotel, 2023).

Resim 8. The Pod Boutique Capsule Hotel

Kaynak: The Pod Capsule Hotel, 2023.

Cube Boutique Capsule Hotel, Singapur

Singapur'da ilk kapsül otelin 2016'da, ikincisinin 2017'de ve üçüncüsünün 2019'da aile kapsül oteli olarak açıldığı belirtilen otellerin hepsinin ortak özelliğinin toplu taşıma araçlarına kolay erişime sahip önemli turistik yerlerde açıldıkları ifade edilmektedir. Kapsüllerde kilitlenebilir depolama alanları, güvenli anahtar-kart erişimi, evrensel elektrik prizleri, USB şarjı, makyaj aynası ve okuma lambası, ayakkabı dolabı olduğu, ücretsiz Wi-Fi sunulduğu ve kapalı devre kamera güvenlik sistemi olduğu belirtilmektedir. Aile kapsül otelinin ise, çocuklu genç aileler ve birlikte seyahat eden arkadaş grupları için uygun olduğu, ses yalıtımlı kabinlerde

çift kişilik yatak, geniş saklama alanı, beşik, mini buzdolabı ve Netflix özellikli 32” akıllı TV setleri gibi ekstralar olduğu, ses yalıtımlı suit kabinler olduğu belirtilmektedir (Cube Boutique Capsule Hotel, 2023).

Resim 9. Cube Boutique Capsule Hotel

Kaynak: Cube Boutique Capsule Hotel, 2023.

Taiwan Youth Hostel & Capsule Hotel, Tayvan

Tayvan’ın Taipei şehrinde yer alan Taiwan Capsule Hotel, üç farklı kategoride kapsüller sunmaktadır. Ortak banyolu özel çift kişilik kapsülün 150x190cm ölçüsünde yatağı, kapsül içerisinde 32” televizyon, okuma masası ve lamba, evrensel şarj ünitesi, havalandırma sistemi bulunduğu belirtilmektedir. Çift kişilik kapsüllerin de 150x190cm yatağının olduğu, diğer kapsülden farklı olarak televizyonunun olmadığı ama elektronik kasasının olduğu paylaşılmaktadır. Tek kişilik kapsüllerin ise 90x190cm yatağının ve çift kişilikte bulunan diğer özelliklerin olduğu ifade edilmektedir (Taiwan YH & Capsule Hotel, 2023).

Resim 10. Taiwan Youth Hostel & Capsule Hotel

Kaynak: Taiwan YH& Capsule Hotel, 2023.

Bouti City Capsule Inn, Tayvan

Tayvan’ın Taipei şehrinde bulunan kapsül otelde altı kategoride kapsüller sunulduğu belirtilmektedir. Bu kapsüller; rahat çift kişilik kapsül (150x200cm ve kadınlara özel), rahat çift kişilik (150x200cm ve karma), süper tek kişilik (110x200cm ve kadınlara özel), süper tek kişilik (110x200cm ve karma), dört kişilik özel tekli kapsül (iki çift kişilik veya dört tek kişilik yataklı) ve iki kişilik özel tekli kapsül (110x200cm) şeklinde isimlendirilmiş olarak sunulmaktadır. Kapsüllerin hepsinin sigara içilmeyen oda statüsünde olduğu, genel olarak kapsüllerde yatak, büyük kilitli dolap, kişisel okuma lambası, induksiyonlu gece lambası, özel perde, yeterli şarj çıkışları ve havalandırma sistemi olduğu belirtilmektedir (Bouti City Capsule Inn, 2023).

Resim 11. Bouti City Capsule Inn

Kaynak: Bouti City Capsule Inn, 2023.

Kepler Club, Sabiha Gökçen Havalimanı, Türkiye

Türkiye'nin ilk kapsül oteli olduğu ifade edilen Kepler Club, 2022 yılında İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı dış hatlar terminalinde hizmet vermeye başlamıştır. Uzun transit süreleri, sabah erken uçuşlar ve yorucu bir uçuş öncesi dinlenmek, duş almak veya interneti kullanmak isteyen yolcuların ihtiyaçlarının karşılanması için esas alındığı belirtilen tesisin, bölgede dış hat çıkış uçuşlu yolculara sunulan tek işletme olduğu ifade edilmektedir (Turizm Gazetesi, 2022). Kep olarak isimlendirilen kapsüller yolculara uyuma, TV izleme, telefonunu şarj etme, tabletini kullanma veya yatak içinde masasını açarak çalışma imkânı sunmaktadır. Her bir kepin 220x140x110cm ölçüsünde ve tek kişilik olduğu, kadın ve erkek kapsüllerinin ayrıldığı belirtilmektedir. Her kepte, ergonomik yatak, şahsi tablet bilgisayar, Netflix/Youtube/Kablolu TV/Google/telefon ekran yansıtma/Puhutv, otonom sipariş robotu, katlanabilir çalışma masası, evrensel şarj istasyonu, havalandırma sistemi, dalga sesleri veren hoparlör, ayna, ayarlanabilir ve okuma ışığı, şifreli dolap bulunduğu belirtilmektedir. Kapsüllere yedi yaşından küçük çocukların kabul edilmediği ifade edilmektedir (Kepler Club, 2023).

Resim 12. Kepler Club-Sabiha Gökçen Havalimanı

Kaynak: Kepler Club, 2023.

Otellerde Sunulan Kapsüllerin Ortak Özellikleri

Çalışma çerçevesinde, daha önce detaylandırılmış bilgileri verilen dünyanın farklı bölgelerinde inovatif ve ekonomik hizmet sunan otellerin sahip oldukları kapsüllerin teknik özellikleri, resmi internet sitelerinde paylaştıkları bilgilere dayalı olarak incelenmiştir. Hazırlanan çapraz tablo (Tablo 3) ile turizmde konaklama amaçlı sunulan kapsüllerin ortak özellikleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Buna göre incelenen kapsül otellerde sunulan tek kişilik kapsüllerin genellikle 100-140cmX200-240cm arasındaki ölçülerde olduğu, çift kişilik kapsüllerin ise genellikle 150-220cmX190-210cm arasındaki ölçülerde olduğu anlaşılmıştır. Kapsül otellerde sunulan tüm kapsüllerde ayarlanabilir aydınlatma, okuma lambası, evrensel priz(ler) olduğu tespit edilmiştir. Kapsül otellerin dokuzunda USB giriş(ler)i, sekizinde şifreli kasa, dokuzunda kilitli dolap(lar), dokuzunda havalandırma sistemi olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca kapsül otellerin beşinde TV, dördünde panik/acil butonu, ikisinde uyandırma alarmı, beşinde duman detektörü, beşinde makyaj aynası ve üçünde okuma

deski/raf olduğu anlaşılmıştır. İncelenen kapsül otellerin sekizinde sunulan kapsüller perde ile kapatılabilmekte iken üçünde kapsüllerin kapı ile kapatılabilme özelliğine sahip olduğu, bir kapsül otelde ise kapsüllerin hem perdeli hem de kapılı olduğu tespit edilmiştir. Hiçbir kapsülde lavabo, tuvalet ve banyo imkânı olmadığı, kapsül otellerde bu hizmetlerin ortak/paylaşımlı alanlar olarak misafirlere sunulduğu anlaşılmıştır.

Tablo 3. Kapsüllerin Ortak Özellikleri*

Kapsül Oteller (n:12)	Kapsül ölçüleri	Ayarlanan ışık, okuma ışığı	Prizler	USB girişler	TV	Şifreli kasa	Kilitli dolap(lar)	Havalandırma sistemi	Panik, acil butonu	Uyandırma alarmı	Duman detektörü	Makyaj Ayna	Okuma deski/rafı	Perde/ kapı	Tuvalet/ banyo
Capsule Inn Osaka	105x207x104cm 100x200x75cm 90x190 x 75cm	Evet	Evet	Evet	Evet	-	-	-	Evet	-	-	-	-	Perde	Ortak
First Cabin Hotels Tokyo	210x210x210cm 120x210x210cm 120x210x100cm	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	-	-	-	Evet	Perde	Ortak
Riccarton Capsule Hotel	122x244cm	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	-	Kapı	Ortak
The Pod Boutique Capsule Hotel	-	Evet	Evet	-	-	-	Evet	Evet	-	-	Evet	-	-	Perde	Ortak
Cube Boutique Capsule Hotel	-	Evet	Evet	Evet	-	Evet	Evet	-	-	-	-	Evet	-	Perde	Ortak
Taiwan Youth Hostel & Capsule Hotel	150x190cm 90x190cm	Evet	Evet	-	Evet	Evet	Evet	Evet	-	-	-	-	Evet	Perde	Ortak
Bouti City Capsule Inn	150x200cm 110x200cm	Evet	Evet	-	-	-	Evet	Evet	-	-	-	-	-	Perde	Ortak
The Capsule Hotel Sydney	160x200cm 100x200cm	Evet	Evet	Evet	-	Evet	-	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	-	Kapı	Ortak
St. Christopher's Inn London Bridge	-	Evet	Evet	Evet	-	Evet	Evet	-	-	-	-	-	-	Perde	Ortak
Galaxy Pod Hostel	-	Evet	Evet	Evet	-	Evet	Evet	Evet	-	-	Evet	Evet	-	Kapı/ Perde	Ortak
CityHub Hotel	-	Evet	Evet	Evet	-	-	-	Evet	-	-	Evet	-	-	Kapı	Ortak
Kepler Club-Sabiha Gökçen Havalimanı	140x220x110cm	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	-	-	-	Evet	Evet	Perde	Ortak
Toplam	-	12	12	9	5	8	9	9	4	2	5	5	3	9/4	12

*Yazar tarafından hazırlanmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Turizmde inovatif bir ürün olan kapsül oteller, Uzak Doğu Asya’da başlamış inovatif bir otelcilik modelidir ve günümüzde tüm dünyada önemli destinasyonlarda oldukça rağbet gören işletmeler haline gelmişlerdir. Her ne kadar kökleri Japonya’ya dayanıyor ve iş insanlarının gününbirlik konaklama ihtiyaçlarını karşılama amacıyla tesis edilmiş olsalar da, günümüzde kapsül oteller özellikle Batı ve Avrupa ülkelerinde daha ziyade gençlerin konaklamasına uygun hosteller şeklinde bir değişim ve dönüşüm yaşamaktadır. Kapsül oteller, misafirlerine genellikle tek kişilik, içi teknoloji ile donatılmış konaklama kapsülleri ve/veya kabinleri sunmaktadırlar.

Bu çalışma çerçevesinde Tripadvisor, Booking.com, Expedia.com, Agoda.com, Hotels.com, Trivago.com.tr sitelerinde kapsül otellere yönelik arama yapılmış ve yorum sayıları dikkate alınarak kapsül oteller belirlenmiştir. Belirlenen otellerin sundukları kapsül konaklama hizmetleri, araştırma kapsamında birtakım kıstaslar çerçevesinde içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucu olarak, kapsül otellerin sundukları kapsüllerin genellikle ayarlanabilir aydınlatma, okuma lambası, evrensel priz(ler) USB giriş(ler)i, şifreli kasa, kilitli dolap(lar), havalandırma sistemi, TV, panik/acil butonu, uyandırma alarmı, duman detektörü, makyaj aynası ve okuma deski/raf ile donatılmakta olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca, kapsül otellerin sundukları kapsüllerin genellikle perde ile kapatıldığı, bu nedenle ses izolasyonu olmadığı, sunulan alanın mahremiyet kapsamında sınırlı imkânlar sunduğu ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte kapsül otellerde şahsi lavabo, tuvalet, banyo imkânlarının sunulmadığı, bu hizmetlerin genellikle ortak ve paylaşımlı olarak misafirlere sunulduğu anlaşılmıştır.

Kapsül oteller üzerine özellikle Türkçe literatürde büyük bilgi ve araştırma eksikliği olduğu söylenebilir. Bu alanda yapılacak hem alan araştırmaları hem de olgusal çalışmaların, turizmde inovatif bir ürün olan kapsül otellere yönelik bilgi birikiminin artmasına ciddi katkı sağlayabilecektir. Gelecekte kapsül otellerde konaklayan misafirler, kapsül otel çalışanları ve yöneticileri üzerine ampirik araştırmaların yapılması, kapsül otellerin pazar yapılarının, pazar dinamiklerinin araştırılması, Türk turizminde kapsül otellerin geleceğine yönelik araştırma ve çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Abernathy W. J. ve Clark, K. B. (1985). Innovation: Mapping the winds of creative destruction. *Research Policy*, 14(1), 3-22.
- Alsos, G. A., Eide, D. ve Madsen, E. L. (2014). Introduction: Innovation in tourism industries. G. A. Alsos, D. Eide ve E. L. Madsen (Ed.), *Handbook of research on innovation in tourism industries* (1-24). Cheltenham: Edward Elgar.
- Amornpornwiwat, N. ve Kapasuwan, S. (2018). Tourists’ perceptions of and intentions-to-stay at a capsule hotel in Bangkok. *Advances in Culture, Tourism and Hospitality Research*, 15, 79-99. doi:10.1108/S1871-317320180000015010
- Battisti, G. ve Stoneman, P. (2010). How innovative are UK firms? Evidence from the fourth UK community innovation survey on synergies between technological and organizational innovations. *British Journal of Management*, 21, 187-206. doi:10.1111/j.1467-8551.2009.00629.x
- Bouti City Capsule Inn (2023). Erişim tarihi: 03.01.2023, <http://bouti.com.tw/room/?lang=en>
- Brown, S. L. ve Eisenhardt, K. M. (1995). Product development: Past research, present findings, and future directions. *The Academy of Management Review*, 20(2), 343-378. doi:10.2307/258850
- Chen, H. J., Wong, S. W., Bilgihan, A. ve Okumus, F. (2020). Capsule hotels: Offering experiential value or perceived as risky by tourists? An optimum stimulation level model. *International Journal of Hospitality Management*, 86, 102434. doi:10.1016/j.ijhm.2019.102434
- Chen, S. Y. ve Wei, H. Y. (2022). Minimalism in capsule hotels: enhancing tourist responses by using minimalistic lifestyle appeals congruent with brand personality. *Tourism Management*, 93(7), 104579. doi:10.1016/j.tourman.2022.104579
- CityHub (2023). Erişim tarihi: 03.01.2023, <https://cityhub.com/terms-and-conditions/>
- Cooper, R. G., ve Kleinschmidt, E. J. (1987). Success factors in product innovation. *Industrial Marketing Management*, 16, 215-223. doi:10.1016/0019-8501(87)90029-0

- Cooper, R. G. (2000). Product innovation and technology strategy. *Research-Technology Management*, 43(1), 38-41. doi:10.1080/08956308.2000.11671329
- Cruz-Ros, S., Garzon, D., ve Mas-Tur, A. (2017). Entrepreneurial competencies and motivations to enhance marketing innovation in Europe. *Psychology & Marketing*, 34(11), 1031-1038. doi:10.1002/mar.21042
- Cube Boutique Capsule Hotel (2023). Erişim tarihi: 03.01.2023, <https://cubehotels.com.sg/>
- Daft, R. L. (1978). A dual-core model of organizational innovation. *Academy of Management Journal*, 21, 193-210. doi:10.2307/255754
- Damanpour, F. ve Evan, W.M. (1984). Organizational innovation and performance: The problem of “organizational lag”. *Administrative Science Quarterly*, 29, 392-409. doi:10.2307/2393031
- Damanpour, F. (1996). Organizational complexity and innovation: developing and testing multiple contingency models. *Management Science*, 42(5), 693-716.
- Damanpour, F. ve Gopalakrishnan, S. (1998). Theories of organizational structure and innovation adoption: the role of environmental change. *Journal of Engineering and Technology Management*, 15, 1-24. doi:10.1016/S0923-4748(97)00029-5
- Damanpour, F. ve Gopalakrishnan, S. (2001). The dynamics of the adoption of product and process innovations in organizations. *Journal of Management Studies*, 38(1), 45-65. doi:10.1111/1467-6486.00227
- D’Aponte, V. (2018). The capsule hotel as an innovative financial management system in the airports: the Neapolitan case of “Benbo”. *GeoProgress Journal*, 5(2), 61-74.
- Divisekera, S. ve Nguyen, V. K. (2018). Determinants of innovation in tourism evidence from Australia. *Tourism Management*, 67, 157-167. doi:10.1016/j.tourman.2018.01.010
- Drescher, C. (2016). How capsule hotels became a global trend. Conde Nast Traveler. Erişim tarihi: 19.12.2022, <https://www.cntraveler.com/stories/2016-06-10/how-capsule-hotels-became-a-global-trend>
- Edquist, C., Hommen L. ve McKelvey, M. (2001). *Innovation and employment: process versus product innovation*. Cheltenham, UK and Northampton, MA, USA: Edward Elgar.
- Ettlie, J. E. ve Rubenstein, A. H. (1987). Firm size and product innovation. *Journal of Product Innovation Management*, 4(2), 89-108. doi:10.1016/0737-6782(87)90055-5
- Ettlie J. E. ve Reza E. M. (1992). Organizational integration and process innovation. *Academy of Management Journal*, 35, 795-827. doi:10.2307/256316
- First Cabin Hotels (2023). Erişim tarihi: 04.01.2023, <https://first-cabin.jp/hotels/15>
- Flynn, M., Dooley, L., O’Sullivan, D. ve Cormican, K. (2003). Idea management for organisational innovation. *International Journal of Innovation Management*, 7(4), 417-442. doi:10.1142/S1363919603000878
- Galaxy Pod Hostel (2023). <https://galaxypodhostel.is/accommodations/8-person-dorm>
- Heany, D. F. (1983). Degrees of product innovation. *Journal of Business Strategy*, 3(4), 3-14. doi:10.1108/eb038984
- Hjalager, A. (2010). Progress in tourism management: A review of innovation research in tourism. *Tourism Management*, 31, 1-12. doi:10.1016/j.tourman.2009.08.012
- Hurley, R. F. ve Hult, T. M. (1998). Innovation, market orientation, and organizational learning: An integration and empirical examination. *Journal of Marketing*, 62(3), 42-54. doi:10.1177/002224299806200303
- Japan Guide (2022). Capsule Hotels. Erişim tarihi: 05.01.2023, https://www.japan-guide.com/e/e2025_capsule_hotels.html
- Jo, G. S. ve Jang, P. (2021). Innovation characteristics of high growth startups: the Korean case startups. *Journal of Small Business & Entrepreneurship*, 34(2), 222-239. doi:10.1080/08276331.2021.1887663
- Junge, M., Severgnini, B. ve Sorensen, A. (2016). Product-marketing innovation, skills, and firm productivity growth, review of income and wealth. *International Association for Research in Income and Wealth*, 62(4), 724-757. doi:10.1111/roiw.12192

- Kepler Club (2023). Erişim tarihi: 10.01.2023, <https://www.keplerclub.com/>
- Le, P. B. (2020). How transformational leadership facilitates radical and incremental innovation: the mediating role of individual psychological capital. *Asia-Pacific Journal of Business Administration*, 12(3/4), 205-222. doi:10.1108/APJBA-04-2020-0129
- Lee, W. S., Lee, J. K. ve Moon, J. (2018). Study on the preference for capsule hotel attributes using a choice experiment. *Tourism Economics*, 24(4), 492-499. doi: 10.1177/1354816618765345
- Lemy, D. M. ve Heidi, E. (2019). The potential of capsule hotel service in Semarang. *E-Journal of Tourism*, 6(2), 196-209.
- Lyytinen, K., Yoo, Y. ve Boland Jr., R. J. (2016). Digital product innovation within four classes of innovation Networks. *Information Systems Journal*, 26(1), 47-75. doi:10.1111/isj.12093
- Malerba, F. ve Orsenigo, L. (1995). Schumpeterian patterns of innovation. *Cambridge Journal of Economics*, 19(1), 47-65. doi:10.1093/oxfordjournals.cje.a035308
- Meiriana, R. R. (2020). *A Study of brand identity and customer selection of a capsule hotel: case study of 9hours hotel in Tokyo*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi. Ritsumeikan Asia Pacific University, Japonya.
- Morrison, G. (2016). What it's like to stay at a japanese capsule hotel. *Forbes Dergisi*. Erişim tarihi: 20.12.2022, <https://www.forbes.com/sites/geoffreymorrison/2016/07/24/what-its-like-to-stay-at-a-japanese-capsule-hotel/?sh=6c1ffa4a1448>
- Nandal, D., Kataria, A. ve Dhingra, M. (2020). Measuring innovation: Challenges and best practices. *International Journal of Advanced Science and Technology*, 29(5), 1275-1285.
- New Japan Umeda (2023). Erişim tarihi: 07.01.2023, <https://www.umedasauna-newjapan.jp/capsule/>
- O'Dwyer, M., Gilmore, A. ve Carson, D. (2009). Innovative marketing in SMEs: An empirical study. *Journal of Strategic Marketing*, 17(5), 383-396. doi:10.1080/09652540903216221
- OECD Oslo Manual (2005). *Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data*. 3. Baskı, OECD Eurostat.
- OECD Oslo Manual (2018). *Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation*. 4. Baskı, OECD Eurostat.
- Oke, A., Burke, G. ve Myers, A. (2007). Innovation types and performance in growing UK SMEs. *International Journal of Operations & Production Management*, 27(7), 735-753. doi:10.1108/01443570710756974
- Ramirez, F. J., Parra-Requena, G., Ruiz-Ortega, M. J. ve Garcia-Villaverde, P. M. (2018). From external information to marketing innovation: The mediating role of product and organizational innovation. *Journal of Business & Industrial Marketing*, 33(5), 693-705. doi:10.1108/JBIM-12-2016-0291
- Reichstein, T. ve Salter, A. (2006). Investigating the sources of process innovation among UK manufacturing firms. *Industrial and Corporate Change*, 15(4), 653-682. doi:10.1093/icc/dtl014
- Ren, L., Xie, G. ve Krabbendam, K. (2010). Sustainable competitive advantage and marketing innovation within firms A pragmatic approach for Chinese firms. *Management Research Review*, 33(1), 79-89. doi:10.1108/01409171011011580
- Riccarton Capsule Hotel (2023). Erişim tarihi: 05.01.2023, https://www.riccarton.com.my/rooms_&_capsules.php
- Rogers, E. M. (1983). *Diffusion of innovations*. 3. Baskı, New York: The Free Press.
- Rogers, M. (1998). *The Definition and measurement of innovation*. Melbourne Institute of Applied Economic and Social Research, Melbourne Institute Working Paper, No. 10/98.
- Sandybayev, A. (2016). Strategic innovation in tourism: A conceptual and review approach. *International Journal of Research in Tourism and Hospitality*, 2(4), 5-10.
- Schumpeter, J. (1934). *Theory of economic development: An inquiry into profit, capital, credit interest, and business cycle*. Cambridge: Harvard University Press.

- Sheng, M. L. ve Chien, I. (2016). Rethinking organizational learning orientation on radical and incremental innovation in high-tech firms. *Journal of Business Research*, 69(6), 2302-2308. doi:10.1016/j.jbusres.2015.12.046
- St.Christopher's Inn (2023). Erişim tarihi: 06.01.2023, <https://www.st-christophers.co.uk/london/hostels/>
- Subakti A. G, Anita T. L and Triana I.. (2020). The Impact of Consumer perceptions to Technology-based facilities at Bobobox Capsule Hotel, Jakarta. *International Conference on Information Management and Technology (ICIMTech)*, 13-14 August 2020. <https://ieeexplore.ieee.org/stamp/stamp.jsp?tp=&arnumber=9211196>
- Taiwan YH & Capsule Hotel (2023). Erişim tarihi: 08.01.2023, https://taiwanyh.com/rooms/double-room_e/
- The Capsule Hotel (2023). Erişim tarihi: 03.01.2023, <https://www.thecapsulehotel.com.au/>
- The Pod Capsule Hotel (2023). <https://www.thepodcapsulehotel.com/en/rooms/>
- The Telegraph (2023). St Christopher's Inn at the Village, Erişim tarihi: 04.01.2023, <https://www.telegraph.co.uk/travel/destinations/europe/united-kingdom/england/london/south-east/london-bridge/hotels/st-christophers-inn-at-the-village-hostel-hotel/#gallery>
- Tohidi, H. ve Jabbari, M. M. (2012). The important of innovation and its crucial role in growth, survival and success of organizations. *Procedia Technology*, 1, 535-538. doi:10.1016/j.protcy.2012.02.116
- Tokyo Cheapo (2022). Capsule hotels: Minimalist, budget-friendly accommodation. Erişim tarihi: 09.01.2023, <https://tokyocheapo.com/accommodationcat/capsule-hotel-tokyo-guide/>
- Turizm Gazetesi (2022). Türkiye'nin ilk kapsül oteli Kepler Sabiha Gökçen'de hizmete girdi. Erişim tarihi: 10.01.2023, <https://www.turizmgazetesi.com/haber/turkiye-de-ilk-kapsul-oteli-kepler-sabiha-gokcen-de-hizmete-girdi/82632>
- Türk Dil Kurumu (2022). Büyük sözlük, Erişim tarihi: 15.12.2023, <https://sozluk.gov.tr/>
- Tüzüncan, D. (2017). The relationship between innovation and tourism: The case of smart tourism. *International Journal of Applied Engineering Research*, 12(23), 13861-13867.
- Udwadia, F. E. (1990). Creativity and innovation in organizations two models and managerial implications. *Technological Forecasting and Social Change*, 38, 65-80. doi:10.1016/0040-1625(90)90018-Q
- Utterback, J. M. ve Abernathy, W. J. (1975). A dynamic model of process and product design. *Omega*, 3(6), 639-656. doi:10.1016/0305-0483(75)90068-7
- Weerawardena, J. (2003). The role of marketing capability in innovation-based competitive strategy. *Journal of Strategic Marketing*, 11(1), 15-35. doi:10.1080/0965254032000096766
- Weiermair, K. (2006). Prospects for innovation in tourism. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*, 6(3-4), 59-72. doi:10.1300/J162v06n03_04
- Yu, H. ve Akita, T. (2019). The effect of illuminance and correlated colour temperature on perceived comfort according to reading behaviour in a capsule hotel. *Building and Environment*, 148, 384-393.